

กฎหมายกำกับกาย คุณธรรมกำกับใจ สังคมไทยเป็นสุข*

ตะวัน พิมพ์ทอง**

การเผยแผ่ธรรมะอันรุ่งเรืองของพระพุทธเจ้า เสมือนวงล้อพระธรรมจักรในพุทธศาสนา **ประดุจแสงสว่างแห่งปัญญา** ช่วยหาหนทางแก้เหล่าสัตว์โลกให้พ้นทุกข์ตราบนิรันดร์ฉันทิดประชาชนคนไทยย่อมต้องการกฎหมายที่เป็นธรรม เป็นคั้งวงล้อแห่งการพัฒนาและช่วยขับเคลื่อนสังคมให้ก้าวหน้า เพื่อยังความผาสุกแก่คนในชาติฉันทิดนั้น

คงไม่ผิดนักหากจะกล่าวว่า ปัญหาบ้านเมืองทุกวันนี้ไม่ใช่อยู่ที่คนทำคิน้อยไป **แต่ปัญหาใหญ่อยู่ที่คนไทย** ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแห่งรัฐมากกว่า หากการทำความคิด เป็นเพียงการอ้างคุณธรรมหวังเอาหน้า ใช้เงินตราเป็นเครื่องตัดสิน คิด ทำ ทุกสิ่งตามอำนาจแห่งใจ ฝักใฝ่ในสิ่งที่ไม่ใช่สิทธิ์แห่งตน เฝือกัด เฝือกั้น หาช่องโหว่ของกฎหมายหวังกระทำการทุจริต ความประพฤติผิดเยี่ยงนี้ ล้วนบั่นทอนศักดิ์ศรีและความศักดิ์สิทธิ์อันบริบูรณ์ของกฎหมายในบ้านเมืองให้เสื่อมลงทั้งสิ้น

นับเป็นความ โชคดีของคนไทย ที่เรามีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นต้นแบบของ ผู้ดำรงพระองค์บนฐานความคิด มีธรรมกำกับพระองค์ ให้ดำรงความเป็นกษัตริย์ ยืนหยัดครองใจไทยทั่วหล้าอย่างไม่วันเสื่อมคลาย หลักทศพิธราชธรรมจึงไม่เพียงสร้างความงดงามในพระองค์ แต่สูงส่ง และยิ่งใหญ่ เป็นหลักธรรมที่ทรงใช้เพื่อส่งผ่านความคิด ทำให้ทุกพื้นที่มีแต่ความความชุ่มฉ่ำ ชื่นใจ ดังสายธารา สร้างความจำเริญแก่ผืนพสุธาอย่างไม่ขาดสาย และแม้พระองค์จะทรงดำรงพระราชอิสริยยศ และสถานะเหนือคนไทยทั้งมวล แต่หาได้ดำรงพระองค์อยู่เหนือรัฐธรรมนูญไม่ ทรงเป็นต้นแบบของผู้มีความเป็นเอตทัคคะทางกฎหมาย และคอยเตือนสติคนไทยและผู้บังคับใช้ให้ตระหนักถึงหลักการเป็นผู้รังความยุติธรรม ดังจะเห็นได้จากพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่ข้าราชการตุลาการอยู่เนืองนิตย์

“กฎหมายไม่ใช่ความยุติธรรม เป็นแต่เพียงเครื่องมืออย่างหนึ่งสำหรับการรักษาและอำนวยความยุติธรรมเท่านั้น การใช้กฎหมายจึงต้องมุ่งหมายใช้เพื่อรักษาความยุติธรรม มิใช่รักษา

* บทความดังกล่าว เป็นบทความที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ทุนการศึกษา 5,000 บาท พร้อมประกาศนียบัตร ในการแข่งขันกล่าวสุนทรพจน์อุดมศึกษาเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งด้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามรอยพยุคลบาทช่วยชาติได้อย่างไร รอบคัดเลือกตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในหัวข้อ “กฎหมายกำกับกาย คุณธรรมกำกับใจ สังคมไทยเป็นสุข” มีผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด 31 คน จาก 16 สถาบันการศึกษา โดยมีอาจารย์สารภี ขาวดี อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นที่ปรึกษาและฝึกสอน.

** นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

ตัวบทของกฎหมายเอง และการรักษาความยุติธรรมในแผ่นดิน ก็มีได้มีวงแคบอยู่เพียงแค่งอบเขตของกฎหมาย หากจำเป็นต้องขยายไปให้ถึงศีลธรรมจรยา ตลอดจนเหตุและผล ตามความเป็นจริงด้วย”

พระบรมราชาบาทในพระองค์ความตอนนี้ แสดงให้ประจักษ์ชัดว่า พระองค์ทรงมองเห็นด้วยพระปรีชาญาณว่า ลำพังกฎหมายอย่างเดียวไม่อาจสร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นแก่สังคมได้ คุณธรรมจึงต้องมาควบคู่ตัวบทกฎหมาย แม้หลายอย่างไม่อาจตราออกมาเป็นกฎได้ แต่คุณธรรมก็เป็นจิตวิญญาณของสังคม **คงไม่มีใครกล้าปฏิเสธว่า** กฎหมายจำเป็นต้องมี **แต่จะดียิ่งกว่า** ถ้าชนในชาติพร้อมใจกัน ใช้คุณธรรมเป็นเครื่องนำใจ คิด พูด และ ทำแต่สิ่งที่เป็นคุณ ไม่กระทำการอันทารุณให้ผู้อื่นต้องเดือดเนื้อร้อนใจ จนต้องนำกฎหมายมาใช้กำกับควบคุมอยู่ตลอดเวลา

แม้ขณะนี้บ้านเมืองเราจะเผชิญวิกฤติจากฐานคิดเรื่องความไม่เท่าเทียม คนไทยบางส่วนยังเห็นว่ากฎหมายไม่ได้มาตรฐาน ตลกาการขาดความเที่ยงธรรม นำมาซึ่งความเจ็บปวด เสียเลือด เสียเนื้อไปบ้าง **แต่ยังไม่สาย** หากทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากัน **ยึดประโยชน์บ้านเมืองเหนือกว่าประโยชน์คนใช้สติ** คิด ถิ่น และ ตริกตรอง ด้วยครรลองของความถูกต้อง มองให้ทะลุถึงรากแก้วแห่งปัญหาแล้วใช้ปัญญาร่วมกันแก้ไข **เชื่อแน่ว่า** ปัญหาไม่ว่าเล็กหรือใหญ่จะถูกขจัดไปได้ในที่สุด

“กฎหมายมิใช่เพียงคำสั่งของรัฐธาธิปไตย ที่บัญญัติออกมาบังคับใช้กับประชาชน แต่กฎหมายเป็นเสมือนสะพาน ที่จะทอดข้ามผ่านไปให้ถึงฝั่ง นั่นคือ ความยุติธรรม ถึงแม้จะหมิ่นพันมาตรการก็ไร้ค่า และหมดความหมาย หากผู้มีส่วนใช้ ไร้ซึ่งคุณธรรม เพราะกฎหมายอาจบังคับได้แค่แต่ทางพฤติกรรม อันเป็นเรื่องทางกาย แต่เรื่องทางใจนั้นกฎหมายไม่อาจควบคุมบังคับถึงคนเรมเมื่อบังคับใจไม่ได้ พฤติกรรมอันเลวร้ายต่างๆ จึงเกิดขึ้น”

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำ และผู้บังคับใช้กฎหมาย จะต้องมีศีลธรรมกำกับใจควบคุม และใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค ไม่เปิดโอกาส ให้ทรราชครองเมือง จนสร้างความขุ่นเคืองแก่ผู้คนในวงกว้าง ส่วนประชาชนคนไทย ในฐานะผู้อยู่ใต้กฎหมาย หากใครยังเห็นกฎหมายไร้ความศักดิ์สิทธิ์ ยินดีให้สำนักทางความคิด ถูกบั่นทอนด้วยอธรรม สังคมไทยก็ไม่อาจหยัดยืนอยู่ได้อย่างผาสุก จงอย่าให้ความสุขของคนไทยทั้งชาติเป็นแต่เพียงความหวัง ที่ไม่เห็นหนทางจะเป็นจริงถึงวันนี้หากทุกคน ทุกฝ่าย ร่วมใจกัน ยึดมั่นในกฎของส่วนรวม มีกฎหมายกำกับกายให้ปฏิบัติชอบ กอปรกับมีคุณธรรมเป็นเครื่องนำและควบคุมใจแล้ว ไซ้ร้ ย่อมจะส่งผลให้สังคมอุดมไปด้วยความสุขอย่างแน่นอน